



**PÁZMÁNY**

Pázmány Péter Katolikus Egyetem  
Bölcsészeti és Társadalomtudományi Kar

**Politológia Tanszék**

Intézményi azonosító: FI79633  
1088 Budapest, Mikszáth tér 1.

## **Politikatudományok BA államvizsgatételek**

(Érvényes 2024. március 1-től, a tanulmányaikat 2020-tól megkezdő hallgatók számára)

### **A tételsor**

#### **I. Politikai filozófia**

##### **1. *Erkölc, jog és politika: Aquinói Tamás.***

- a. Aquinói Tamás: A Summa theologiae kérdései a jogról. Budapest: Szent István Társulat, 2011, 8-12 és 156-159.
- b. Aquinói Tamás: A fejedelmek kormányzásáról. Máriabesnyő: Attraktor, 2016, 11-27.

##### **2. *A társadalmi szerződés elmélete és legfontosabb szerzői.***

- a. Thomas Hobbes: Leviatán. Budapest: Kossuth, 205-219.
- b. John Locke: Értekezés a polgári kormányzatról. Budapest: Gondolat, 1986, 41-49 és 106-125.
- c. Jean-Jacques Rousseau: A társadalmi szerződés. Budapest: PannonKlett, 1997, 18-36.

##### **3. *A realizmus politikafilozófiája: Niccolò Machiavelli és Carl Schmitt.***

- a. Niccolò Machiavelli: A fejedelem. Budapest: Európa, 1987, 84-99 és 136-146.
- b. Carl Schmitt: A politikai fogalma. Budapest: Pallas–Attraktor, 2002, 15-67.

##### **4. *Az utilitárius, libertárius és komunitárius politikai filozófiák.***

- a. Michael J. Sandel: Mi igazságos és mi nem? Budapest: Corvina, 2012, 47-283.
- b. John Stuart Mill: A szabadságról. Budapest: Századvég, 1994, 24-64.

#### **II. A magyar politikai rendszer**

##### **5. *Politikai tradíciók, politikai kultúra és politikai gondolkodás Magyarországon***

- a. Körösnéyi-Török-Tóth: A magyar politikai rendszer, Osiris Kiadó, Budapest, 2007. 1. fejezet: Politikai tradíciók (17-29.o.); 3. fejezet: Politikai kultúra és politikai gondolkodás (59-88.o.)
- b. Mándi Tibor: Politikai gondolkodás, in: Körösnéyi András (szerk.): A magyar politikai rendszer negyedszázad után, Budapest: Osiris Kiadó, 2015, (13-35.o)



### **6. A magyar alkotmányos és kormányzati rendszer 1990 után**

- a. Körösényi-Török-Tóth: A magyar politikai rendszer, Osiris Kiadó, Budapest, 2007. 4. fejezet: Az alkotmányos és kormányzati rendszer I. (89-104.o.)
- b. Körösényi András: Alkotmányozás és Alaptörvény, in: Körösényi András (szerk.): A magyar politikai rendszer negyedszázad után, Budapest: Osiris Kiadó, 2015, 85-109.o.

### **7. A magyar kormány és a parlament 1990 után**

- a. Körösényi-Török-Tóth: A magyar politikai rendszer, Osiris Kiadó, Budapest, 2007. 5. fejezet: A kormány (104-141.o.); 6. fejezet: A parlament (141-169.o.)
- b. Gyulai Attila: Az Országgyűlés, in: Körösényi András (szerk.): A magyar politikai rendszer negyedszázad után, Budapest: Osiris Kiadó, 2015, 135-159.o.

### **8. Az államfő és az Alkotmánybíróság helye és szerepe 1990 után Magyarországon**

- a. Körösényi-Török-Tóth: A magyar politikai rendszer, Osiris Kiadó, Budapest, 2007. 7. fejezet: Az államfő (169-183.o.); 8. fejezet: az Alkotmánybíróság (183-196.o.)
- b. Török Gábor – Nábelek Fruzsina: Az államfő, in: Körösényi András (szerk.): A magyar politikai rendszer negyedszázad után, Budapest: Osiris Kiadó, 2015, 183-203.o.
- c. Pócza Kálmán: Az Alkotmánybíróság, in: Körösényi András (szerk.): A magyar politikai rendszer negyedszázad után, Budapest: Osiris Kiadó, 2015, 159-183.o.

### **9. A választási rendszer és a választók 1990 után Magyarországon**

- a. Körösényi-Török-Tóth: A magyar politikai rendszer, Osiris Kiadó, Budapest, 2007. 10. fejezet: A választási rendszer és a választások (212-227.o.); 15. fejezet: A választók (304-319.o.)
- b. Tóth Csaba: Választási rendszer, in: Körösényi András (szerk.): A magyar politikai rendszer negyedszázad után, Budapest: Osiris Kiadó, 2015, 231-249.o.
- c. Szabó Andrea: A választók, in: Körösényi András (szerk.): A magyar politikai rendszer negyedszázad után, Budapest: Osiris Kiadó, 2015, 279-307.o.

### **10. Pártok és pártrendszer 1990 után Magyarországon**

- a. Körösényi-Török-Tóth: A magyar politikai rendszer, Osiris Kiadó, Budapest, 2007. 12. fejezet: A pártrendszer (251-270.o.)
- b. Horváth Attila-Soós Gábor: Pártok és pártrendszer, in: Körösényi András (szerk.): A magyar politikai rendszer negyedszázad után, Budapest: Osiris Kiadó, 2015, 249-279.o.



### **11. A magyar demokrácia természete és három szakasza**

- a. Körösenyi-Török-Tóth: A magyar politikai rendszer, Osiris Kiadó, Budapest, 2007. 17. fejezet: A magyar demokrácia természete (339-353.o.)
- b. Körösenyi András: A magyar demokrácia három szakasza és az Orbán-rezsim, in: Körösenyi András (szerk.): A magyar politikai rendszer negyedszázad után, Budapest: Osiris Kiadó, 401-423.o.

## **III. Összehasonlító politikai rendszerelemzés**

### **12. Rendszerváltozás, demokratizálódás, konszolidáció**

- a. Hudecz Gergely: Demokrácia és demokratizálódás, in: Kül-Világ, 2007/2, 19-31.
- b. Nova Eszter: A demokratikus konszolidáció fogalmai és dilemmái, in: 2000, 2012/1-2.

### **13. Közvetlen/közvetett és többségi/konszenzusos demokrácia**

- a. Körösenyi András: A népszavazások és a képviselői demokrácia viszonya, in: Enyedi Zsolt (szerk.): A népakarat dilemmái, DKMKKA-Századvég Kiadó, Budapest, 37-63.o.
- b. Komáromi László: Közvetlen demokratikus hagyományok és modellek In: Gáva Krisztián – Téglási András (szerk.): A népszavazás szabályozása és gyakorlata Európában és Magyarországon. Budapest: NKE, 2016. pp. 137-168.

### **14. Amerikai prezidencializmus, francia szemiprezidencializmus, német parlamentarizmus**

- a. Giovanni Sartori: Összehasonlító alkotmányművészet: a kormányzati rendszerek struktúrái, ösztönzői, teljesítményei, Budapest, Akadémiai Kiadó, 2003, 103-226.o.
- b. Rod Hague et al.: Összehasonlító kormányzattan és politikatudomány, Budapest, Ludovika Egyetemi kiadó, 2021 186. 204. 262.
- c. Alistair Cole: French Politics and Society (3rd ed.), Routledge 2017, 3-67.
- d. Stephen Padgett et al. (ed.): Developments in German Politics (4th ed.) Red Globe Press, 2014, 16-35. 78.-103.
- e. Russell Duncan & Joe Goddard: Contemporary United States, Bloomsbury, 2022, 83-113.



### ***15. Közép-európai demokráciák: demokratikus átmenet, kormányzati, választási és pártrendszerek***

- a. Fricz Tamás: Alkalmazott demokráciák, Budapest: Kairosz Kiadó, 47-159.
- b. Sente Zoltán: Európai alkotmány és parlamentarizmustörténet 1945-2005, Budapest: Osiris kiadó, 468-487.
- c. Stephen White et al. (szerk.): Developments in Central & East European Politics 5th ed., Durham, Duke University Press, 2013 20-41. 59-77.

### ***16. Autoriter rendszerek és a hibridrezsimek-elmélet***

- a. Gyulai Attila & Stein-Zalai Juliane: Hibrid rezsimek és a szürke zóna, in.: Metszetek 5/2016/02. 42-57.
- b. Juan José Linz: Totalitarian and Authoritarian Regimes, Lynne Rienner, 2000, 263-267.

## **IV. Az Európai Unió működése**

### ***17. Jogalkotási folyamat az Európai Unió intézményei által: jogforrások hierarchiája, jogszabályok formái és az együttdöntési eljárás***

- a. Horváth Zoltán: Kézikönyv az Európai Unióról, Budapest, HVG-Orac, 2011., 4. fejezet pp. 154-225.

### ***18. Az Európai Unió intézményi struktúrája, az egyes intézmények szerkezete; az uniós kompetenciák és a hatáskörökre vonatkozó elvek, a kompetenciák fejlődése.***

- a. Horváth Zoltán: Kézikönyv az Európai Unióról, Budapest, HVG-Orac, 2011., 2-3. fejezet pp. 78-150.

### ***19. Az Európai Unió költségvetése, költségvetési vitái, a hétéves költségvetési keretirányelv (MFF) főbb jellemzői.***

- a. Horváth Zoltán: Kézikönyv az Európai Unióról, Budapest, HVG-Orac, 2011., 7. fejezet pp. 252-288.

## **V. Államháztartás és költségvetés**

### ***20. Államháztartástan***

- a. Schlett András: Államháztartás és szakpolitikák. Pázmány Press, 2016.



**PÁZMÁNY**

Pázmány Péter Katolikus Egyetem  
Bölcsészeti- és Társadalomtudományi Kar

**Politológia Tanszék**

Intézményi azonosító: FI79633  
1088 Budapest, Mikszáth tér 1.

## **21. Költségvetés**

b. Joseph E. Stiglitz: A kormányzati szektor gazdaságtana, KJK, 2000.

## **VI. Bevezetés a gazdaságtörténetbe**

### **22. Az egyetemes gazdaságtörténet legfontosabb paradigmaváltásai**

a. Cameron, Rondo: A világgazdaság rövid története a kőkorszaktól napjainkig. Budapest, Maecenas kiadó, 1998.

b. Epping, W. Randy: Világgazdaság dióhéjban. Budapest, Typotex, 2004.

### **23. A magyar gazdaság történeti determinációi**

a. Honvári János: Magyarország gazdasági fejlődése a II. világháború után (1945-1958). in: Honvári János szerk.: Magyarország gazdaságtörténete a honfoglalástól a 20. század közepéig. Budapest, Aula Kiadó Kft., 1997. 427-576.

## **VII. Nemzetközi pénzügyek**

### **24. Nemzetközi pénzügyi intézmények**

a. Csáki György: A nemzetközi gazdaságtan és a világgazdaságtan alapjai, Budapest, Napvilág Kiadó, 2008

### **25. Nemzetközi pénzügyek**

a. Darvas Zsolt és Szapáry György: Az euróövezet bővítése és euróbevezetési stratégiák, Közgazdasági Szemle, 2008, 55 (10), p. 833–873.

b. Győrffy Dóra, Szép új világ Amerikában: az állam álmai és a válság valósága, Pénzügyi Szemle, 2009, 54 (2-3), p. 318-338.



**PÁZMÁNY**

Pázmány Péter Katolikus Egyetem  
Bölcsészeti- és Társadalomtudományi Kar

**Politológia Tanszék**

Intézményi azonosító: FI79633  
1088 Budapest, Mikszáth tér 1.

## **B tételsor**

### **I. Politikai szociológia**

#### ***1. Választói magatartás – elméleti modellek, magyarázatok***

a. Tóka Gábor: A szavazói magatartás. in: Gallai Sándor – Török Gábor szerk.: Politika és politikatudomány. Aula Kiadó, 2003. 457 – 477.

#### ***2. Média és politika***

a. Bajomi-Lázár Péter: Manipulál-e a média? in: Médiakutató, 2006. 2 sz. 77-95.o.

#### ***3. A Kádár-korszak hétköznapijai***

a. Valuch Tibor: A „gulyáskommunizmus” valósága. Rubicon, 2001/10–2002/1. sz. 69–76.o.

b. Kozák Gyula: A hatvanas évek társadalmáról, in: Rainer M. János – Standeisky Éva (szerk.): Évkönyv X., Budapest: 1956-os Intézet, 2002, 11–35.o.

### **II. Pártrendszerek**

#### ***4. A pártok funkciói***

a. A pártok és a választási rendszerek. In Gallai Sándor – Török Gábor (szerk.): Politika és politikatudomány. Budapest: Aula, 2003.

#### ***5. Radikális pártok***

a. Tóth András – Grajczjár István: Miért olyan sikeresek a radikális nemzeti-populista pártok nagy társadalmi-gazdasági átalakulások, válságok idején? Politikatudományi Szemle, 2009. 3. sz. 7-29.

#### ***6. Etnikai, etnoregionális pártok***

a. Schönbaum Attila: A kisebbségi pártok az európai pártrendszerekben. In: Szarka László – Vizi Balázs – Tóth Norbert – Kántor Zoltán – Majtényi Balázs (szerk.): Etnopolitikai modellek a gyakorlatban. Budapest: Gondolat, 2009. 35-75.



### **III. Választási rendszerek**

#### ***7. Választási rendszerek és választások Magyarországon a dualizmus időszakában és a Horthy-korszakban***

- a. Varga Lajos: Országgyűlési választások a dualizmus korában. In.: Földes György – Hubai László (szerk.): Parlamenti választások Magyarországon, 1920–2010., 15-46.
- b. Püski Levente: A Horthy-korszak parlamentje, Budapest, 2015., 16-32.

#### ***8. Választási rendszerek Magyarországon az átmenet éveiben (1945-49) és a szocializmus időszakában***

- a. Izsák Lajos: A parlamentarizmus vesztett csatája – 1947. In.: Földes György – Hubai László (szerk.): Parlamenti választások Magyarországon, 1920–2010., 243-265.
- b. Gyarmati György: A Rákosi-korszak. Budapest, 2011., 130-148.
- c. Feitl István: Pártvezetés és országgyűlési választások 1949-1988. In: Földes-Hubai (szerk.): Parlamenti választások Magyarországon, 1920-2010, 283-304.

#### ***9. Képviselő-elmélet és választási rendszerek (A demokratikus választások alapelvei és funkciói, a képviselő populista és elitista felfogása, a képviselő mikrokozmosz és megbízó-megbízott felfogása, a szavazáselmélet fejlődése)***

- a. Enyedi Zsolt – Körösi András (2004): Pártok és pártrendszerek. Budapest, Osiris Kiadó (1.7. fejezet: Eltérő felfogások a pártok szerepéről)
- b. Török Gábor – Gallai Sándor (2003): Választási rendszerek. In: Gallai Sándor – Török Gábor (szerk.): Politika és politikatudomány. Budapest, Aula Kiadó
- c. McLean, Iain (1997): Képviselői formák és szavazási rendszerek. In: Fábíán György (szerk.): Választási rendszerek. Budapest, Osiris Kiadó (25-31. oldal)

#### ***10. A többségi és arányos választási rendszerek bemutatása, összehasonlítása, valamint ezek politikai következményei***

- a. Enyedi Zsolt – Körösi András (2004): Pártok és pártrendszerek. Budapest, Osiris Kiadó (16. fejezet: Választási rendszerek)
- b. Dunleavy, Patrick – Margetts, Helen (2001): A választási reform dinamikájának értelmezése. In: Fábíán György-Kovács László Imre (szerk.): Választáspolitikai szöveggyűjtemény. Szeged, JATEPress (141. oldal)
- c. Sartori, Giovanni (2001): Választási rendszerek. In: Fábíán György-Kovács László Imre (szerk.): Választáspolitikai szöveggyűjtemény. Szeged, JATEPress (56-57.; 60-62.; 64-68.; 70-73. oldal)



## **IV. Vallás és politika**

### ***11. Az állam és a vallás egysége az iszlámban***

- a. Jany János: Iszlám és politika. Századvég 86. (2017/4), 47-58.
- b. Iszlám politikai gondolkodás. In: David Miller, szerk.: Politikai filozófiák enciklopédiája. Budapest: Kossuth, 1995, 223-227.

### ***12. Az állam és az egyház viszonya a keresztény világban***

- a. Nyirkos Tamás: Állam és egyház a modernitásban. Studia Vincentiana, 2015/1, 9-17.
- b. Tomka Miklós: Egyház a társadalomban. Budapest–Piliscsaba: PPKE, 2007, 135-153.

### ***13. A világnézeti semlegesség: érvek és ellenérvek***

- a. Kis János: Az állam semlegessége. Budapest: Atlantisz, 1997, 71-80. és 106-127.o.

## **V. Magyar politika- és diplomáciatörténet**

### ***14. Az '56-os forradalom és szabadságharc.***

- a. Rainer M. János: Az 1956-os magyar forradalom. Osiris, Bp., 2016, 29-57.

## **VI. Rendszerváltozás Magyarországon**

### ***15. Rendszerváltás Magyarországon: előzmények, átmenet és a demokrácia első két éve (1988-1991)***

- a. Romsics Ignác: Rendszerváltás Magyarországon, Budapest, Akadémiai Kiadó, 2013. ([https://mersz.hu/hivatkozas/rendszer\\_11](https://mersz.hu/hivatkozas/rendszer_11))

## **VII. Posztmodern politika**

### ***16. A politika és az internet***

- a. Kiss Balázs – Boda Zsolt: Politika az interneten. Budapest: Századvég, 2005, 11-28 és 144-158.
- b. Pogonyi Szabolcs: Digitális demokrácia vagy kiberbalkán? Világosság, 2006/1, 5-11.





**PÁZMÁNY**

Pázmány Péter Katolikus Egyetem  
Bölcsészeti és Társadalomtudományi Kar

**Politológia Tanszék**

Intézményi azonosító: FI79633  
1088 Budapest, Mikszáth tér 1.

### **17. Ökológiai politika**

a. Luc Ferry: Új rend: az ökológia. Budapest: Európa, 1994, 21-35, 145-154, 166-176.

## **VIII. Kisebbségpolitika**

### **18. A külhoni magyarság helyzete Trianontól a rendszerváltásig**

- a. Bárdi Nándor – Fedinec Csilla – Szarka László (szerk.): Kisebbségi magyar közösségek Fejezetek a 20. századi történelemből. Budapest: Gondolat – MTA Kisebbségkutató Intézet, 2008.
- b. Szarka László: Magyarország és a magyar kisebbségek ügye a párizsi béketárgyalásokon: határkijelölés, népszavazás, kisebbségvédelem, i.m. 22-30.
- c. Szarka László: Nemzetállamok, kisebbségek az 1920-as években, i.m. 66-74.
- d. Stefano Bottoni: Az ötvenes évek a kelet-közép-európai kommunista államokban. A pártállami nemzetiségi politika alakváltozatai, i.m. 230-234.

### **19. A külhoni magyarság helyzete a rendszerváltás után és a magyar nemzetpolitika**

- a. Rákóczi Krisztián, Várent Viktória, Varga Péter: *Nemzetpolitika*. Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2021. 6-14., 21-38., 39-46.

\*\*\*